

CARL-GÖSTA DILLNER

Mer om sparstimulanser

I Ekonomisk Debatt nr 3/1982 diskuterade Curt G Olsson möjligheter att stimulera hushållens sparande. Carl-Gösta Dillner hävdar, att skattefrihet för ränteinkomster är ett enklare alternativ med samma konsekvens som Olssons avdragsrätt för avsättningar och beskattning vid uttag.

Curt G Olsson diskuterar i sin artikel "Sparstimulanser i nygamla former" några nya former för skattefåvorer för att stimulera det långsiktiga sparandet. Ärendet är angeläget och lockar till många tankar. Jag skall som försäkringsman dock begränsa mig till en kort kommentar rörande alternativ a) "Full avdragsrätt vid spartillfället — full beskattning när sparandet upphör". C G Olsson tar här nämligen som utgångspunkt det skattesystem som gäller för pensionsförsäkringar.

Den effekt som erhålls i nämnda alternativ kan erhållas på ett enklare sätt. Man behöver inte skjuta upp beskattningen av sparbelopp och ränta till dess sparandet upphör. I stället kan man i vanligen ordning sätta in ett belopp efter skatt men *låta räntan vara skattefri* (jfr C G Olssons alternativ c); se tabell 1.

En annan sak är att en skattefrihet för ränteinkomsten enligt mångas uppfattning i första hand bör begränsas till den del av räntan som motsvarar inflationen. Realräntan — om den skulle bli positiv — bör med andra ord beskattas

CARL-GÖSTA DILLNER är
direktör i Svenska Försäkrings-
bolags Riksförbund.

i vanlig ordning, i varje fall om realränteinkomsten överstiger något lägsta belopp av typ 800/1.600-kronorsavdraget.

Med en skattefrihet för räntan (eller åtminstone för dess "inflationsdel") men med beskattning i vanlig ordning av den inkomst ur vilken själva sparbeloppet hämtas undviks att en skatteskuld uppstår. Tar man som Curt G Olsson pensionsförsäkringar som förebild bildas emellertid en skatteskuld. En sådan, som alltså uppstår vid pensionsförsäkring, kan under vissa förutsättningar innebära en förmån. En pensionspremie kan nämligen vara avdragen i ett högt marginalsatteläge medan utfallande pensionsbelopp kan bli beskattade med en lägre marginskatt efter pensioneringen. Särskilt kan detta gälla om pensionen utbetalas till efterlevande make eller minderåriga barn. Utöver de kvantitativa begränsningar som gäller för pensionsförsäkringar och som Curt G Olsson något berör i sin artikel har därför i skattelagstiftningen införts mycket rigorösa *kvalitativa* krav. Dessa innebär bl a att en pensionsförsäkring inte kan fungera som ett "rent sparande". En avlidens persons arvingar kan tex inte i denna egenskap motta

Tabell 1. Insatt belopp 500 kr, skattefri ränta.

År	Ränta 12 %	Behållning vid slutet av resp år före skatt
1	60:00	560:00
2	67:20	627:20
3	75:30	702:50
4	84:30	786:80
5	94:40	881:20

Beloppet 881:20 är detsamma som C G Olsson erhåller efter skatt i alternativ a).

pensionsbelopp. Endast enligt lag godkända förmångstagare (make, sammanboende, barn) kan ifrågakomma.

Ingen torde önska att ett enkelt fungerande banksparande skall föras in under ett liknande komplicerat regel-

system som pensionsförsäkringarnas. För banksparandet bör i stället en lämpligt avvägd skattefrihet för räntan vara lösningen, måhända kombinerat med vissa krav på regelbundna insättningar och viss bindetid.